

2. Защо музиката на паневритмията трябва да се коригира?

“Музиката не позволява да губиш ритъма, нито да продължаваш...Трябва да подчинявате човешкото на Божественото.”¹

В този материал се разглежда въпроса за музиката, защото движенията в паневритмията са неразривно свързани с музиката и ако грешките в упражненията, т.е. в движенията, музиката и текста, не се поправят не можем да възстановим истинската паневритмия, тази, която ни даде Учителя. **А музикантите все още някак фанатично се придържат към идеята, че в музиката, която изпълняват няма грешки!**

Паневритмичните упражнения, както всички знаем, се изпълняват под звуците на “специална музика”, в която мелодия и текст си съответстват. Ако отворим книгата “Беинсá Дуно́, Паневритмия”, 1938 г., първи раздел: “Паневритмични упражнения, Описание” ще забележим, че **това описание не е само на физическите движения**, а обяснява едновременно движения и музика, респективно и поетичен текст! Може да се оспори, че описанието не е по тактовете на музиката, но ако се следва написаното, то много лесно може да се разбере кое движение на коя музикална фраза/изречение съответства и нейната/неговата продължителност. **Как именно?** – Движенията са описани подробно в точки, които или съответстват на тактовете, или по начин пределно ясен и разбираем, указват точно колко такта се изпълнява дадено движение. От този прост факт става ясно, че не можем да говорим отделно за музиката, поетичния текст и движенията на паневритмията. Ключът е в **“Забележката”** на която е отделена цяла страница и е непосредствено след описанията на упражненията: в книгата от 1938 г. (28-те упражнения и “Прибавка” – “Пентаграм”) и в книгата от 1942 г. (“Слънчеви лъчи”). В забележката се казва, че “...настоящият текст ще...служи за припомняне.” – т.е. този, а не друг текст (описание), защото това е текста – описание на паневритмичните упражнения! А щом описанията на движенията включват и музиката - обяснена по начина по който казахме по-горе, то **от “настоящият текст”** ще се ръководим, за да коригираме грешките си и в движенията, **и в музиката**, съответно и в поетичния текст.

Тъкмо тази взаимозависимост показва, че изпълнението на музиката по **нотните листи** трябва да се “съобрази” и с движенията. Защото много движения дори и да се изпълняват според описанията от 1938 г., **ако музиката не е съответно вярна**, то те ще си останат погрешни. А, за да имаме реален резултат, то трябва **едновременно да съпоставяме** – четем, анализираме и опитваме - трите части: **Описание, Музика и Принципи** (ако се чете внимателно ще видим, че и в „Принципи на паневритмията“ можем да намерим отговор за това как се

¹ Съст. д-р Кръстев, Вергилий, "Изгревът" на Бялото Братство, пее и свири, учи и живее", том XVI, с. 706.

изпълняват някои движения) и то при съвместната работа на музиканти инструктори по паневритмия, певци, т.е. учениците.

И двете книги, отразяващи цялата паневритмия - 1938 г. и 1942 г. - имат еднаква конструкция! А за 28-те упражнения и “Пентаграма” имаме и още една книга, съдържаща текста и музиката – 1941 г. Тя е от изключителна важност не само, за да научим думите, съпровождащи мелодията, но и за да видим от къде започва дадено повторение на стих или строфа.

И така, имаме всичко на разположение, само остава да проведем аналитично-опитната работа, която ще ни доведе до един-единствен отговор за това, как се изпълнява паневритмията – музиката, заедно с поетичния текст и движенията ѝ.

В материала ”Паневритмия и въпросите свързани с нея днес – през 2004 г.”², на с. 13, в точка 6.2. ”Общи особености в музиката” се отбелязват музикалните грешки в упражненията и тук ще ги предадем по-точно:

- Удължаване на ноти: 6, 7, 8, 11, 14, 15, 16, 18, 19;
- Повторение на музикална фраза: 9, 11, 18, 19, 20, 23, 24, 30 (“Слънчеви лъчи”, в VIII-мо движение);
- Неспазване на посочения размер: 12;
- Неспазване на темпото в почти всички упражнения;

А това, че има грешки в музиката явно много добре се разбира от музикантите: На въпрос на д-р В. Кръстев “Защо Паневритмията е отпечатана с грешки?” **Димитър Грива** отговаря: “Защото са я отпечатали както се е записало. Например, сега: Вчера, например са завършили до тук. Учителят продължава нататък. Те този такт оставят и започват нататък. (“Изгревът” на Бялото Братство, пее и свири, учи и живее”, том VIII, с. 207). “Очевидно е, че тука начина по който е работено. Днеска е до тука, утре е до там, нали? Тя така се е разглеждала **Паневритмията. Тя не е на един път записвана**, да кажем “Първият ден на пролетта”, това е една музика от 4 минути и нещо и през ден, през два се събирахме, разучавахме и Учителя продължаваше да я дава нататък.” (Пак там, с. 207-208). Известно е, че **Асен Арнаудов** е единият от музикантите взел участие в нотното записване на музиката на паневритмията. И ето какво казва Д. Грива за неговите “нотни листове”: “...и Асен съжаляваше, че не знае къде е този сандък с неговите нотни листове. Той си пазел архивите.” (Пак там, с. 211). Но най-важното е казано в следващите изречения: “Но виж какво, не е фатално това. От друга страна, те са правени с молив, така се е задрасквало. Учителят е повтарял. Трябва той (А. Арнаудов) да си ги дешифрира, но не е фатално това. Ние някой път акцентираме върху някои неща, които не са фатални. Това всякой един музикант ще разбере. Важното е, че са издадени, Паневритмията е цялостна.” (Пак там, с. 211). Тези мнения на брат Д. Грива изразяват най-точно това към което се стремим – да подтикнем всички, които търсят отговорите за вярното изпълнение на

² В този материал се разглеждат паневритмичните упражнения според „литературата по въпроса”. Той бе разпространен сред последователите на Учителя в края на 2004 г.

музиката и движенията на паневритмията към търсенето им в издадената литература по времето на Учителя, разбира се, като се ползваме, но не и като взимаме за първоизточник, литературата оставена от братята и сестрите.

Тъй като много ученици поддържат тезата, че “музиката на паневритмията не може да се пипа”, т.е. да се коригира, следва кратка цитатна справка, взета от “Изгревът” на Бялото Братство, пее и свири, учи и живее”, том XVI, в раздела за Пеню Ганев, гл. 5 – “Учителят за музиката”.

1. Пеене и музика. Тон, ноти, тактове, темпо, ритъм.

“Животът е, който пее” (с. 715), а “Певецът е един проводник (с. 706). “Пеенето като наука е едно нещо, като изкуство е друго, като занаят – трето и като живот – друго.” (“Живот и пеене”, ООК, 04.ІІІ.1942 г.).

“Светът на музиката са живи издигнати същества.” (с. 676). “Пеенето не е само един звук. В музикалния свят всеки един тон е един ангел. Всеки тон има по 7 тона. Тези тонове се различават по качество.” (с. 696). “В музиката трябва да знаеш на всеки тон каква част на времето да дадеш. Най-първо ще започнеш с разумното в себе си, а външното отпосле ще дойде.” (с. 680).

“Тонът – това са организирани трептения на живота.” (с. 716). “... , когато пишат нотите турят линии само за да се ориентират. Всеки тон си има своя нота в природата, има своя област в природата, дето функционира. Вие трябва да сте в тази област. (“Живот и пеене”, ООК, 04. ІІІ.1942 г.).

“Най-мъчните партии са при Истината. Там са най-неправилните тактове – сърцето не върви в акорд с ума, умът не върви в акорд с волята. Музикалният свят е устроен от Мъдростта.” (с. 695).

“В Божествения свят няма раздвояване. Там темпото е отмерено, определено.” (с. 687).

“Петият принцип е ритъмът. Ритъмът има своите опасности, има приливи и отливи... Ритъмът дава материалите на хармонията.” (с. 722).

Размишлявайки върху тези цитати, може би ще се съгласим, че **ако нотите** (специално за окултната, свещената музика, включително и на паневритмията) **като писмени знаци**, отразяващи Музиката на Всемира, не съответстват с математическа точност на тази истинска музика, то те могат да бъдат благозвучни за ухото ни и да са в съгласие с нашите теоретични разбирания за музиката (за завършено музикално изречение/фраза, симетрична музикална структура и т.н.), **но да не предават Божествената музика**. Нека преди да бързаме да заявим, че музиката е водещото начало, да се разберем коя музика имаме предвид – механичката музика или Музиката?

2. Музика и механичката музика.

2.1. Музика:

“Музиката е нещо разумно... Тя иде от най-възвишен свят!” (с. 696). Ние разбираме, че “Музиката има Божествен произход.” (с. 704) и явно това е причината, за да се отнасят много от приятелите скептично към идеята за коригирането на музикалното изпълнение на паневритмията, там където музика и

движения не си съответстват. “Аз разглеждам музиката, която е в живота.” (“Живот и пеене”, ООК, 04. III.1942 г.). “Не музиката както сега се разбира, но музиката в природата, с която човек е създаден. Аз ви говоря като наука.” (“Живот и пеене”, ООК, 04. III.1942 г.). “Разбира се, аз не говоря за музиката като едно изкуство за препитание, говоря за музиката като една наука за съзнанието.” (с. 717) “Аз не говоря за тази външна музика.” (с. 680). Онова, което един цигулар изпълнява, то е само предисловие на музиката.” (с. 689).

И така: “Музиката, аз разбирам, че е един организиран свят. **Под музика аз разбирам един човек, който слуша гласа на Бога, има хармония в себе си, който е възприел Божията Любов и слуша Божия глас.** На него се дава новото име. А вие сега, когато Господ ви говори, вие спите.” (с. 725).

2.2. Механическа музика.

“В съвременната музика има правила, но в природата има музика, правилата на която съществуват преди тия на съвременните професори по музика. Затова човек най-първо трябва да се научи да спазва тия правила на природата, а после ще пее както иска.” (с. 686).

“Ще мислите при пеенето и ще се вслушвате. Такова не сте слушали, което сега ви пея и свиря.” (с. 681).

Изглежда, че ние решихме, че музиката от Учителя трябва да се “подобри”, според нашите разбирания и правила за свирене. Пример за това е коригирането на музиката в упражнение 11 - „Евера”, където знака за повторение е преместен от последователите на Учителя с 4 такта напред по „музикални причини”, както казват те в книгата "Паневритмия", публикувана през 2004 г. от „Духовно общество – Бяло братство“, като оригиналния източник за паневритмията.

“Съвременните хора вземат механически музиката. Съвременната музика е механическа.” (с. 706).

“Вие имате механически препятствия в музиката.” (с. 701).

3. За музикалните хора и музикантите.

3.1. Музикалният човек:

“Не е възможно да се приближите при Бога, ако не сте музикален.” (с. 713). “Духовният човек е музикален във всяко едно отношение.” (с. 697). “Не можеш да бъдеш музикален, ако не мислиш, не чувстваш и не постъпваш правилно.” (с. 669). “Честният човек е музикален човек.” (с. 706).

“Музикален човек е този, който едновременно слуша пеенето на земята, и на духовния, и на Божествения светове.” (с. 722). “Само музикалният човек може да изрази истината.” (с. 734). “За да станем проводници на Божията Любов, трябва да станем музикални.” (с. 740).

“Вие не можете да запазите това, което сте придобили, защото не сте музикални, не мислите. А то е закон на инволюцията.” (с. 680).

3.2. За музикантите:

“Ти не можеш да бъдеш музикант, докато не можеш да мислиш, а не можеш да мислиш, ако нямаш Любов.” (с. 670). “Но ако имате правилна, светла мисъл

правилни, благородни чувства и добри постъпки, и добро пеене и свирене – тогава сте музикант в пълния смисъл на думата.” (с. 677).

Ако смятате, че отношението ни към музиката е непрофесионално и затова бихте пренебрегнали насоките, които са за коригирането ѝ в паневритмията, споменати малко по-долу, то ще цитираме отново Учителя: “За мен един артист не е музикант... Музиката е способност, дарба, вложена в човешката душа от Бога.” (с. 680). “За да можеш да пееш или свириш добре, трябва да разбираш законите на музиката. Животът е една велика симфония.” (с. 695). “Музиката трябва да те залюби. Човек, когато иска да издигне себе си, трябва да обикне тези разумни същества от горе... Музиката – това са музикални същества, които ако не те залюбят, ти музикант не може да станеш.” (с. 688).

4. Кое ни пречи да разрешим проблема с грешките в нотиранията музика на паневритмията?

4.1. Чувстването и мисленето ни:

“Сегашните хора турят в пеенето чувстване, затова не успяват. Мисъл трябва да се тури при пеенето.” (с. 718). “Препятствия има в ума, чувствата и волята. Музиката е един резултат.” (с. 708). “Сегашните ни чувства са болезнени, затова нямаме ясна представа за живота.” (с. 723).

“Ако причинността, способността да разсъждава у човека не бъде развита, той не може да направи връзка между причина и последствие.” (с. 686). “Ако учите мъчно нещата, това показва, че сте в света на обикновените хора, че нямате съдействието на великите музиканти. При туй състояние хората винаги се раздвойват. А щом са раздвоени, мисълта им вече е неправилна – има нещо, което е вмъкнато от този свят. В Божествения свят няма раздвойване.” (с. 687).

4.2. Привидното ни чувство за хармония и ритъм, временните ни естетически представи, теоретичните ни знания за музиката, са причина да коригираме Учителя, Който казва: “Първо учете мелодията, хармонията отгоре отпосле ще дойде.” (с. 726).

Ето как стоят нещата днес:

1. Не желаем да махнем 41-я такт от **6, 7, 8 упражнения**. – На това неразбиране ще отговорим с думите на брат Д. Грива: “И трябваше преди това да се види, че вътре се получава в онова упражнение...” “Първият ден на пролетта” и се получават накрая тек тактове. Ако се изсвири цялото упражнение гимнастическо е на чифт такт, през 2 такта става всичко. Това е ритъма вътре през 2 такта. Разбира се, това се оправи при мен.” (“Изгревът” на Бялото Братство пее и свири, учи и живее”, том VIII, с. 207). Въпреки, че брат Д. Грива казва, че “..., тези тактове, които аз ги магнах три в първия номер...” (Пак там, с. 211), в оркестрацията му са махнати по 3 такта от 6, 7 и 8 упражнения, следователно така те са станали с по 38, а не с по 40 такта. Също така, неоснователно са махнати удълженията в 5-то упражнение. И втори аргумент: При изпълнението на упражненията трябва да се съобразим с простото изискване, изразено в “Забележка” под черта, която е отбелязана със звездичка в описанието на упражненията, в книгата от 1938 г., още

в 1. Пробуждане: “Всички движения започват с десния крак.” А “Забележка” след 10. Летене (Пак там), гласи: “Тия десет упражнения се повтарят едно след друго без прекъсване.”. Също така, и в “Забележка” накрая на описанията на всичките упражнения се казва, че “...те са по естество непрекъснати...” Затова, ако в този 41-и такт ние направим преход /?/ към следващото движение – една идея широко застъпена от играещите паневритмия, които смятат, че в музиката, както се изпълнява в момента няма грешки, то най-малкото прекъсваме изпълнението на движенията едно след друго, защото в този един такт правим преход от едно движение към друго; после, по този начин ние правим “произволни движения”, защото вече даденото движение не е съответно точно на дадените ноти; и най-вече – знаем, че този такт е всъщност тон, изразен с нота, а както видяхме от цитатите в 1 точка, тук, това значи много в света на Музиката!

2. За **9 упражнение** – виж. поетичния текст, даден след нотите, в източника от 1941 г. и чуите оркестрациите на Д. Грива и Филип Стоицев от 70-те години на ХХ век.

3. В **11 упражнение**, където също имаме 1 такт в повече (с повторението стават общо 2 такта) и това е последния такт в упражнението - също така, своеволно са прибавени два пъти по 4 такта в повече с аргументирано обяснение, дадено на с. 138 в “Паневритмия”, 2004 г.

4. **Упражнение 12** е с променен размер – от 3/4 в 2/4 или 4/4 – заради “мнението на повечето от музикантите...” (“Паневритмия”, 2004 г., с. 138).

5. В **14** и **16 упражнения** упорито се свири така, че се правят 26 вместо изрично указаните 24 стъпки в “Свещени мисли за живота ти крепи” (14 упражнение) и в “Сила жива изворна течуца” (16 упражнение). За да не се повтаряме, тук няма да отбелязваме и другите грешки. Те могат да се открият в сравнително-аналитична работа с “литературата по въпроса” – книгите от 1938 г., 1941 г. и 1942 г. или да се прочетат в IX. Анализи, “Как се изпълнява паневритмията според книгата “Беинсá Дуно́, Паневритмия, Ритмични упражнения, Оригиналните източници и учебно помагало”, публикувана през 2004 г.

Ето един пример в подкрепа на изложената теза: На въпроса на д-р В. Кръстев за “Други пропуски в Паневритмията...” Д. Грива отговаря: “Да, това именно в “Мисли!”. Да, това беше 2 такта също поправени и поемам една такава отговорност, защото е защитимо от гледището на музиката.” (“Изгревът” на Бялото Братство, пее и свири, учи и живее”, том VIII, с. 207). И още веднъж е казано това: “Всяка регистрация, която ще прави един композитор или музикант, тези тактове, които аз ги магнах три в първия номер и там по два още нататък ще ги направят и те.” (Пак там, с. 211). Дали Д. Грива, когато е казал “...там по два...” е имал предвид идентичната грешка в 14 и 16 упражнения? Но за съжаление, в оркестрацията, за която споменахме не са направени тези корекции!

6. “Аум” – **15 упражнение**: Освен забавянето в изпълнението имаме и удължаване на нота, а това нарушава ритъма. Ще цитираме брат Д. Грива: “Или

“Аум”, какво да го разработвам? Да смятаме, че е недоработено? Хайде, то не става да го удължим само, то трябва да е оправдано ако трябва да прибавя нещо.” (“Изгревът” на Бялото Братство, пее и свири, учи и живее”, том VIII, с. 2). И това е така, защото “Животът е едно музикално изложение на Божествения живот. Той е музикален ритъм.” (с. 685).

7. В **18** и **19** упражнения отново имаме 1 такт в повече – това е последния такт, който щом се повтори, стават общо 2 такта, но и излишно повторение, което може би прави “музикалната структура” симетрична, но не и вярна, съобразно критерии на Музиката, които, ако не разбираме, по-добре да не ги коригираме. А от къде трябва да се повтаря е показано със скоба и цифрата 2 в поетичния текст, даден след нотите, в книгата от 1941 г. Същото е положението и за **20**, **23**, **24** упражнения (което в “Паневритмия”, 2004 г. е “орязано”, защото е дадено само с 2 стиха (?), които да се повторят, т.е. общо имаме 64 такта, а цялото упражнение в оригинала е 128 такта, независимо дали се свири без повторение или се повтарят “първите две части”, които определено не са първите два куплета.), **30** упражнение - “Слънчеви лъчи”, където има 6 такта в повече в VIII-мо движение.

Всички тези промени в музиката, както и неспазването на **темпо** и общото удължаване на паневритмията, която в момента се изпълнява за около 1 час и 15 мин. (в приблизително точното отмерване, което направихме с метроном и часовник, времетраенето на паневритмията е около 50 мин., без да включваме паузите, но с тях, тя се изпълнява за не повече от **1 астрономически час**) е резултат от нашето чувстване, от сегашните ни представи за музиката и от начина по който сме разбрали Истината.

4.3. Пренебрегването на това, че музиката освен физическо изражение в ноти има и съдържание, и смисъл:

“Вие вземате музиката само като едно външно изкуство. Обръщате внимание само на външната ѝ страна. Музиката има и други страни, това е съдържание и смисъл. Ако имате само формата, владееете я само като едно външно изкуство, нищо няма да постигнете. Ще имате само 1/4 постижение. Ще пеете, някъде ще ви нахранят и това е всичко. Ползата е само на физическото поле.” (с. 677).

“Има три начина за свиренето. Много малко музиканти се занимават с философията на музиката... Когато схващаш съдържанието на нотите, това е музика. Тона “до”, преди да го чуеш, трябва да го чуеш в пространството – то е музика.” (с. 685).

“В окултната музика, никога не се допускат думи или тонове с две значения, там всяка една дума трябва да има едно значение.” (с. 732). “Музиката е силна само, ако вие можете да съчетаете известни тонове и да съчетаете известни думи, които да съответстват на тоновете.” (с. 703).

“Всичките ни нещастия се дължат на кривото пеене. Ние сме изопачили музиката. (с. 70).

А щом ние коригираме Учителя, значи не сме Го разбрали. И “Еверà” е най-характерният пример за това!

5. Къде е изходът?

5.1. “Ще спазвате Божествените закони!” (с. 732).

Ако изходим от законите ще се “справим” с фактите, т.е. ще разрешим правилно въпроса за това как **писмените знаци – нотите** - в паневритмията, отразяват Музиката, защото нашите знания и можеме понастоящем не са меродавни пред Бога. “Бог е достъпен за нас само чрез Любовта” (с. 683), затова нека да си спомним, че “Знанието води към незнанието. То води към една област, където не знаеш по-нататък. (с. 715). Тъкмо затова послушанието, като качество на ученика е тъй-необходимо за нас.

Учителят казва: “Научете се да обичате Бога.” (с. 716), а за музиката е категоричен: “Музиката не търпи съмнение.” (с. 677). Защото “В музиката е законът. Ти не можеш да приложиш един закон правилно без музика. Законите се справят с фактите, а фактите – с принципите.” (с. 679). “За да можеш да пееш или свириш добре, трябва да разбираш законите на музиката. Животът е една велика симфония. Искате да бъдете щастливи. Но щастието почива върху известни закони.” (с. 723).

5.2. Да мислим по-добре, за да разбираме повече:

1. “Една гама на Любовта е една милионна част от грама. За да придобиете тази частица трябва да работите 3 000 години. Най-скъпото и най-святото нещо е тя. Не можете да си играете с Любовта. Тя не позволява никакъв прах и нечистота. Единствената дреха, с която се облича Любовта, е музиката.” (с. 683).

2. “Когато вятърът духа, това е по закона на музиката. Реките текат по същия закон, слънцето грее, цветята цъфтят и т.н. Всичко туй става по закона на хармонията.” (с. 683).

3. “Хармонията е отзвук на Бога... Растежът седи в една вътрешна придобивка.” (с. 696).

4. “Да разберете, то е едно възвишено състояние. Музиката е нещо разумно.” (с. 727).

6. Защо “Колко сме доволни” - 24 упражнение, наричано “ръченица” и “Слънчеви лъчи” – 30 упражнение, въпреки близостта си с българския фолклор не са народни танци?

“Някои се държат за народните песни, но те трябва да се пречистят.” (с. 706).

“Българските песни като пеете все няма разрешение...” (с. 721).

“Българските песни са много резки. В българската ръченица има пречупени движения.” (с. 736).

“Народната музика е един затворен кръг. Има материален, душевен и Божествен ритъм... Музикалният свят, за да поправи света, трябва да излезе из този затворен кръг.” (с. 680).

И ще си позволим да цитираме **Пеню Ганев** за това какво е “българска музика в отворен кръг”, понеже той е един от учениците, пред които **Учителя** говори за това, **когато за пръв път дава музиката и текста на “Слънчеви лъчи”**: “Накрая Учителят обясни, че това, което свири е българска музика в

отворен кръг. Отворен кръг означава, че като свири и играе човек, да завърши песента и играта пълен с енергия, да чувства влечение да се захване за работа, да има едно възходящо течение на мисълта, да има едно разширение на чувствата във възходяща посока, а не да бъде изморен и да иска да почине, да пъхти и пъшка от преумора.” (с. 132). И така, в **24 упражнение** нямаме прегъване на коляното, пружиниране или натрисане, а в **30 упражнение** там, където е казано, че има пружиниране то е прегъване на коляното и повдигане на петата, но не и натрисане защото “При всяка стъпка се прави леко подскачане (пружиниране).”³

7. Кой може истински да ни помогне, за да излезем от заплетената ситуация в сегашното изпълнение на паневритмията?

“Много труд се иска, за да се научи човек да свири и да пее. Колко се е пънкал един виртуоз, за да се качи там, на онова стъпало! И ти, като се помъчиш, ще се качиш там. Пък има други, по-стари духове, които още по-горе са се качили.” (с. 676).

“Сега да дойдем до въпроса за пробуждането на съзнанието... Ние вярваме в сетивата си, казваме например, че виждаме нещо, но за да вижда човек, трябва да има пробудено съзнание. А диханието на съзнанието – това е музиката.” (с. 689). Затова “Човек с пробудено съзнание вижда навсякъде какво има. Достатъчно е за човека да има музикално съзнание, за да узнае всичко, което пожелае.” (с. 690).

“Под музика аз разбирам един човек, който слуша гласа на Бога, има хармония в себе си, който е възпял Божията Любов и слуша Божия глас.” (с. 695). “А един човек, който иска да си даде мнението за нечие пеене, трябва да знае да пее сам.” (с. 737).

8. Някои изводи, които се налагат от само себе си.

8.1. “Помогни си сам, за да ти помогне и Господ” казва българската народна поговорка. Затова “В музиката посеете вие една идея, макар да не я разбирате. Посеете я във вашия ум, самата идея ще израсне, ще даде ясна представа за себе си. Тази идея сама по себе си е ясна. Ако вие се мъчите да анализирате, нищо няма да направите. Посеете само, тя ще се прояви. Затуй, за всяка идея не казвайте: “Не го разбирам.” Посеете и кажете: “Ще видим какво ще израсне.” Като цъфне, като завърже, онова, което научите, то е реално.” (“Живот и пеене”, ООК, 04.ІІІ.1942 г.).

8.2. За всяко нещо си има време и ако доброто не се реализира сега ще дойде злото:

“Ако една благородна мисъл дойде, ако едно мероприятие се дава вътре в живота ви като условие да го приложите и не го използвате, ще дойде гонение, ще дойдат нещастия. В окултната наука човек трябва да бъде смел – решиш нещо, не мисли за последствията...” (с. 731).

8.3. Ако можем да се проникнем от следващата мисъл, то можем много да постигнем: “Ще живеете във време и пространство, а възвишените решения ще

³ Слънчеви лъчи, Музика, движение и говор от Учителя, “Описание на упражнението, I Движение, II Фигура, т. 2”, С., 1942.

правите извън времето и пространството.” (с. 735).

9. Още няколко цитата от Учителя, взети от различни беседи:

9.1. “Това, което хората наричат музика, поезия и наука, представят вълни, отражения на Божествената наука, музика и поезия, които долитат до човешкия ум и сърце и се изнасят навън. Съзнателно или несъзнателно, човек се стреми именно към тази първична енергия, която единствена е в състояние да определи посоката на неговото движение. Само при това положение човек може да се проявява.”

9.2. “Обаче и днес – 2000 години след Христа, хората още спят. Когато се говори за Истината, хората още не могат да я разберат – не искат да я приемат, докато не се убедят напълно дали е съгласна със сегашните религии, със сегашния строй на държавите, със сегашните научни теории и т.н. Когато природата или Бог говори на човека, той не взема предвид ни чие мнение – нито на държавата, нито на учените хора. Когато Истината се изявява, тя не взема предвид мнението на хората.”

9.3. “...В природата съществува един закон на висша интелигентност, един закон на висша разумност, който управлява всичко в света. От разумното разумно се ражда. От живота живот се ражда. И всякога проявеният живот седи над непроявения. Има една интелигентност, която надминава нашата интелигентност.”